

Eesti Majandus

Tööstuse, kaubanduse ja rahanduse ajakiri

6. köide Tallinnas, teisipäeval, 27. jaanuaril 1925 Nr. 5 (99)

Sisu:

Toimetuse kommentaar

J. Marjamaa: Eesti metallitööstus

O. S.: Ülevaated välisriikide majanduslisest
seisukorrast

Sise- ja väljamaa kroonika

Teated ettevõtete tegevusest

Raha- ja kaubaturu ülevaated

Isiklikud teated

Ilmub kord nädalas

Väljaandja: Eesti Majanduspoliitiline Selts, Tallinnas

Põhja Kinnitus-Aktsia-Selts,

Tallinnas

**Tule & murdvarguse vastu, kaubaveo (transport)
veoabinõude, väärtuste, ja reisijate õnnetuste ja
koduloomade kinnitus**

Peakontor: Tallinnas, Suur Karja tänav 20

Telegrammi aadress: PÕHJATULI

Kõnetraat 1007

Agendid igas linnas, alevis ja maakonnas

Põhja Pank A.-S.

Tallinnas, Suur Karja tän. 20, omas majas.

Telegrammi aadress: „PÕHIPANK“.

Osakonnad: Tartus, Viljandis, Võrus, Abjas ja Türil.

**Avarad laduruumid Tallinnas, Uuel tän. nr. 32/34,
kaupade mahutamiseks.**

**Ühendused kõigi kodumaa kui ka kõigi
suuremate linnadega väljamaal.**

Pank võtab raha hoiule, maksab 7½ kuni 12% aastas, annab välja laenusi, ostab ja müüb väljamaa raha, kannab maksuta raha üle teise linna, kus panga osakonnad, ning toimetab kõiksugu pangaoperatsioone kodu- ja väljamaal.

EESTI MAJANDUS

TÖÖSTUSE, KAUBANDUSE JA RAHANDUSE AJAKIRI

Tellimise hind: aastas Emk. 1000.- Väljamaale Emk. 2000.-
pooleaastas " 500.- " " 1000.-

Toimetuse: Pikk tän. 40, Tallinnas, tel. 29-39 Talitus: Lai tän. 38, Graafiline Ühing „Kiri“. Telef. 18-66

6. köide. Tallinnas, teisipäeval, 27. jaanuaril 1925. Nr. 5 (99)

Sisu: Toimetuse kommentaar. J. Marjamaa: Eesti metallitööstus. O. S.: Ülevaated välisriikide majanduslisest seisukorrast. Sise- ja väljamaa kroonika. Teated ettevõtete tegevusest. Raha- ja kaubaturu ülevaated. Isiklikud teated.

Tallinnas, 27. jaanuaril 1925.

Riigi bilans, peavalitsuse poolt kokku seatakse ja muidu huvitavat ülevaadet riigikassa läbikäikude ja arvete seisule annab aasta lõpuks, ei anna aga kaugeltki mitte õiget pilti Eesti riigi majanduslisest seisukorrast. Ja ta ei võigi seda anda, sest on ju riigikassa bilans, mitte riigivaranduste bilans. Kas viimase bilansi tegemine ka riigikassa peavalitsuse ülesandeks teha, mis oleks kõige loomulikum, või antakse mõne muu asutuse hooleks, kuid peaks arvama, et selle kokkuseadmine juba päevaülesannete hulka kuulub.

Praegune riigikassa bilans 1923 a. eest, nagu teda kavatsetakse esitada kinnitamiseks, on õige kurb. Passivas on laenude arve (ühes liikumasolevate rahamärkidega) 10.012,4 miljoni mk., teised nõudmised 239,4 milj. mk., kokku 10.251,8 milj. mk. Selle tasakaaluks on aktivas nõudmised Eesti panga vastu 529,3 miljoni marka, välisvaluutat 2.452,4 milj. mk., väärtpaberid 1,9 m. m. Riigi keskasutuste operatsiooni fondid 2.110,3 m. m. nagu muud arved 219,3 m. marka ja puudujääk 4.938,6 m. m. Tuleb nagu välja, et laenudest on peaaegu pool ära sõõdud ning et neil nagu katet ei oleks, ning meie riigi raha asi hoopis armetu. Määratu puudujääk kaelas, mis peaaegu aastase eelarve suuruseni tõuseb. Kuid asi ei ole sugugi nii halb, kui see bilans näitab. Riigil on olemas määratumad varandused nagu raudteed, laevad, sadamad, hooned, maad, metsad j. n. e. mis täiesti veel üldiselt arvestamata. Kui nende väärtust riigivaranduste bilansi üles

võtta, siis oleks pilt sootu teine, ning puudujäägi asemel oleks ülejääk olemas, kui riigikapitali arve. Muidugi on selge, et riigivaranduste arvestamine mitte kerge töö ei ole, siin tuleb hoolega varanduste väärtuste hindamist toimetada, kuid sellest tööst meie valitsus ikkagi üle ei pääse.

On olemas vabandus, miks seda tööd enne pole tehtud, ja nimelt järgmine: kui maad ja metsa riigivarandusena arvestada, peab ka selle varanduse peal lasuvate võlgadena üles võtma maavõõrandamise eest maksta tulevad tasusummad. Kuid meie riigi kestvuse ajal ei ole juletud selle küsimuse kallale asuda ja loomulikult jäi siis ka riigivaranduste hindamine soiku.

Kuna praegune valitsus lubas maavõõrandamise tasumaksu küsimust üles võtta, on lootud, et meie varsti ka peale selle riigivaranduste väärtuse hindamisest üle saame ning riigibilansile oskame anda niisuguse kuju, nagu tal tegeliku elule vastavalt peaks olema. Jääme lootma, et see peagi sünniks.

Aritmeetika ja statistika kasut „Päevaleht“ kirjutas hiljuti, et marga ostumajandusteaduses. jõud meil on langenud detsembrist 1923 kuni detsembrini 1924 ümarguselt 32%. Samal ajal oli marga ostujõud valuuta – dollari – vastu kõigest 1% langenud, millest näha võib, et margakursi võrdlemisi stabiilne seis kokkukõlas ei ole üldise majanduslise olukorra arenemisega. Edasi seletatakse, et „Times“i järele Inglismaal keskmised hinnad kogu aasta kohta 1924. aastal 5,9% kõrgemad olid kui 1923 ja tehakse sellest järeldus, et Eestis hindade tõus umbes viis korda suurem on olnud.

„E. M.“ on kogu aja nende hulgas olnud, kes arvamist on toetanud, et Eesti viimase aja majanduspoliitika on sihitud olnud hindade ülemäärase tõstmise poole, mida iseäranis meie marga kursi tulevase saafuse kohta oleme hädaohlikuks pidanud. Kuid „Päevalehe“ juhtkirjaniku võtted ei ole mitte päris puhtad ja võrdlused lubamatud. Hindade tõusu põhjused Eestis olenevad osalt Eesti marga väärtuse langemisest kulla vastu, osalt tollide tõstmisest ja teistest kohalikkudest majanduspoliitilistest võtetest ning lõpuks kulla väärtuse langemisest, s. t. ilmaturu hindade tõusust. Need põhjused mõjusid üksikutele ajajärkudel igaüks omas sihis ja selle tagajärjel on üldiselt võetud hindade liikumine aasta jooksul just vastupidine olnud ilmaturu hindade liikumisele. Kuna hinnad kullas (dollarites) veebruarist juunini langesid prof. Irving Fisheri indeksnumbri järele 153,4 pealt veebruaris kuni 143-ni juunis ning siis tõusma hakkasid ning detsembriks ulatasid juba 155,9, et käesoleva aasta esimesel nädalal tõusta 159,4-ni, tõusid Eestis hinnad H. v. Schulmann'i väljaarvamiste põhjal „Revaler Bote's“ kuni juunini võrdlemisi aeglaselt (põhjus – marga langemine), et hiljem järsku hüpet ülespoole teha kuni septembrikuuni (kombineeritud põhjus – marga langemine, tollide kõrgendamise ja hindade tõus ilmaturul). Septembrist peale langesid meil hinnad (põhjus – margakursi paranemine, mis ilmaturu hindade tõusu üles kaalub). Siinjuures ei tohi ühte unustada, nimelt, et hindade tõus harilikult rahakursi langemisest maha jääb ja ta teatud aja võib veel edasi kesta, kui isegi rahakursi paranema hakkab. Nii algas meil rahakursi paranemine juba augustis, kuna hinnad veel septembrini tõusid. „Päevalehe“ juhtkirjanik võtab aasta keskmised hinnad Inglismaal, kus kõik üksikute kuude liikumised juba nivelleeritud on, ja võrdleb neid Eesti hindadega aasta algul ja aasta lõpul, mis täitsa lubamata on. Vähe-malt oleks ta pidanud siis ka Inglise hinnad võtma aasta algul ja aasta lõpul. „Economicisti“ indeks oli 1923. detsembris 178,6 ja 1924. detsembris 189,3, nii siis tõus ka ainult 6%. H. v. Schulmann'i indeks oli detsembris 1923 – 116,7 ja detsembris 1924 – 145,0; sellega tõus aasta jooksul 24%. Kuid neid protsentisid üksteise peale jagada ja selle järele tõendama tulla, et Eestis hindade kasvamine neli (mitte viis, nagu „Päevaleht“ oletab) korda kiirem on olnud, kui Inglismaal, ei lubaks küll ükski külakooli õpetaja oma lastel aritmeetika tunnis. Inglise hin-

dade vaherkord oli aasta algul ja lõpul kui 100 : 106 ja Eesti hindade vaherkord kui 100 : 124; kõige paremal korral võiks ütelda, et Eesti hinnad $\frac{124}{106}$ ehk 1,17 korda kiiremini olid kasvanud. Päevaleht võtab õigusega arvesse ka raha kullaväärtuse langemise või tõusu mõlemal maal, eksib aga siin sama rängalt aritmeetika vastu. Eesti marga kullaväärtus oli aasta algul ja aasta lõpul peaaegu muutusetu. Kuid Inglise nael tõusis detsembri lõpust 1923 detsembri lõpuni 1924 dollari vastu 4.32 pealt 4.72 peale ehk ümarguselt 9%. Ometi ei või aga jälle mitte ülepeakaela mõlemaid protsentisid kokku arvata ja ütelda, et kullaga võrreldes Inglise hinnad kasvasid selle aja jooksul 15%, vaid kullaga võrreldes kasvasid need hinnad $106 \times \frac{4.72}{4.32} = 116$ peale ehk 16%.

See ülesanne on täpselt sarnane järgmisele: Jütsil ja Matsil oli aasta algusel kummagil 100 marki. Aasta jooksul kogus Jüts juure 6 marki ja Mats – 24. Peale selle tõusis Jütsi markide väärtus 9%. Küsitakse: mitu korda suurem oli Matsi markide tagavara aasta lõpuks Jütsi omast, ja mitu korda suurem nende väärtus. Esimese küsimise peale ei või vastata, jaotades 24 kuuega ja teise peale – arvates kokku 6 ja 9.

Kui nõrkadel jalgadel aga ka eelmine võrdlus seisab, näitab asjalugu, et tarvis on ainult mõne kuu võrra muuta meie väljamineku punktisid, et hoopis teistele otsustele jõuda. Nii langes hindade tasapind septembrist detsembrini Eestis umbes 7%, kuna ta Inglismaal 3% tõusis jne. Meil on siin nimelt tegemist perioodiliselt kõikumate arvudega, mille võrdlemise juures äärmist ettevaatust tuleb tarvitada. Peale aritmeetika tundmise nõuavad sarnased võrdlused veel põhjalikku statistilise meetodi tundmist. Mõnekümne aasta eest oli Inglise paremate majandusliste autoriteetide vahel äge vaikus, kas Inglise väliskaubandus tõuseb või langeb. Mõlemad pooled kinnitasid oma arvamisi väljaveo statistikaga. Nüüd on statistikud sellest juhtumisest teinud klassikalise näituse, kuidas statistilisi andmeid mitte ei pea käsutama. Iseäranis kardetav on sarnane käsitusviis veel siis, kui sellele lisaks tulevad aritmeetilised viperused.

Eesti metallitööstus.

J. Marjamaa.

Eesti, kes end. Vene suurriigi osast välja kujunenud, päris viimase suure metallitöös-

tuse, millise põhikapitali ca. 52.000.000 kuldrubla peale rehkendati ja kus ümar- guselt 20.000 töölisi tööd leidsid.

Enne ilmasõda ja tema esimestel aastatel töötasid metallitööstuse ettevõtted täie koor- matusega, täites peaaesjalikult Vene sõja- ja mereministeeriumite tellimisi, nagu: laevu, paate, laskematerjali, vagunisi, lokomobiile, nahtamootore, külmetusmajade sissesea- deid ja muud.

Vene revolutsiooni suurenemise ja sealse majanduse kokkulangemise ning Eesti vabariigi sündimise ja Venest lahkumise läbi kaotas metallitööstus oma saaduste tarvitaja ja ühes sellega ka toores- ning kütteaine andja. Samuti kaotas ta ka suure osa oma kapitali, osalt ka sissesead, mis enne sakslaste maaletulekut veel Vene sisekubermangudesse evakueeriti — A. S. „Böcker“ laevaehituse ja A. S. „Volta“ elektri- tööstuse tehased. — Kõige kirjeldatu taga- järjel oli metallitööstus ajaks, mil Eesti-Vene rahuleping sõlmiti ja Eesti oma majandus- elu korraldama hakkas, väga raskesse seisu- korda langenud ja ei paista võimalusi tema hiilgeajajärgu saavutamiseks kui saa- duste realiseerimise, tooresaine- ja kütte- aine saavutamise ning tegevuskapitali leid- mise võimalused sama väikseks jäävad kui nad tol silmapilgul olid.

Ülalpoolõeldu iseloomustab meie metalli- tööstuse seda osa, mis pärit end. Vene ajast ja tema seisukorda Eesti iseseisvuse esimestel aastatel. Eesti vabadussõja lõppemisega ja hiljem on aga asutatud terve rida metalli- tööstuse ettevõtteid, mis oma tootvõimsuse ja neis töötavate töölise arvu poolest kesk- ehk jälle väiketööstuse ettevõtete liiki kuuluv- vad, samuti on püüdnud end mõned vane- mad vähemad metallitööstuse ettevõtted ümber korraldada ja konjunktuurile kohan- dada. Enne kui üle minna metallitööstuse tegevuse juure viimase 4–5 a. jooksul ja tema tuleviku väljavaadete vaatlemisele peatume mõne üksiku suurema metallitööstuse ette- võtte juures.

A.-S. Vene-Balti laevaehituse ja mehaa- nika tehas.

Tallinnas, Kopli poolsaarel.

Asutatud 1913. a. Oma suuruse ja sisse- seade poolest on tehas suurimaks Eestis ja kogu Baltimere põhja raioonis. Täie töö- võimega töötades annab ta 8.000 tööl. tööd ja võib ühel ja samal ajal ehitada 2 laeva à 40.000 tonni ja 6 laeva à 3.000 tonni. Kuni 1917. a. ehitas ta 2 ristlejat à 2.000, 6 miiniristlejat à 1.400 tonni, 2 traalerit, 2 veealust paati, 2 ujuvat dokki à 40.000

tonni ja 1250 tonni kandejõuga ja 481 üksust mitmesuguseid vähemaid veesõidu- riistu, peale selle veel tehti rida parandus- töid sõjalaevade juures.

Eesti ajal on tehase töölise arv aga kuni 600 in. langenud ja tema suurematest töödest on nimetamisväärne Narva raud- teesilla ehitus, Vene vedurite parandamine ja parandustööd vabariigi sõjalaevadel.

A.-S. „Peetri tehas“ laevaehituse tehas. Tallinnas, Soo tän. nr. 22.

Asutatud 1913. a. peaaesjalikult veealuste paatide ehitamiseks. Ta andis sõjaajal 1250 tööl. tööd ja valmistas ühes aastas 183.000 pd. veealuseid paate. Praegusel ajal, kus tehas hoolekande all ja kapitali puudust kannatab, on tema töölise arv ümber 100 ja suuremateks töödeks on viimastel aastatel olnud Vene vedurite parandamine ja 3 moo- torpurjeka ehitamine ning mõned parandus- tööd kaubalaevadel.

A.-S. „Dvigatel“ vagunitehas. Tallinnas, Lasnamäel.

Asutatud 1898. a. ja on ainukene vagu- nitehas Eestis. Täie töövoimega töötades annab ta 1827 tööl. tööd ja võib valmistada ühes aastas kaubavagunisi ja platvorme — 3000 tk., reisijate vagunisi — 150 tk., sõjaväe vankreid ja väljakõõke — 1800 tk. ja taga- vara osasi — 120.000 tk. (3.000.000 kuldrbl. väärtuses).

Praegusel ajal on tellimiste puudusel aga töölise arv 250 langenud ja tehase viimase aja suuremateks töödeks on olnud vedurite ja vagunite parandamine ja Tallinna linna trammivagunite ehitamine.

A.-S. masinaehituse-, malmi- ja terase- valamise- ja katlaehituse tehas „Ilmarine“. Tallinnas, Rannavärava pt. nr. 21.

Asutatud Fr. Wiegandi poolt 1859. a. Tehas erineb ülalpool kirjeldatust sellega, et tema mitte pole asutatud Venemaa suurte tellimiste täitmiseks vaid tema arenemine on kestnud aastakümneid käsikäes turu nõuetega. Täie töövoimega töötades annab ta 400 tööl. tööd ja valmistab 1.500.000 kuldrbl. väärtuses tooteid. Tehase eriala on viinapõletamise ja piirituse puhastamise vabrikute sissesead, nahtamootorite (Russ) valmistamine, aurukatlad ja masinad ja malmi-, vase-, terase- jm. valamistööd. Vii- mastel aastatel on tehase töölise arv kesk- miselt 250 in. olnud ja ta on püüdnud oma erialale jääda, kuid pole ka muid töid põla- nud ning on Vene vedurite parandustöö- dest osa võtnud, sama annab temale terase valatis tööd, sest viimasel ajal on ta ainukene Eestis.

A.-S. masinaehituse vabrik „Franz Krull“.
Tallinnas, Kopli tän. nr. 28.

Asutatud 1865. a. Nagu A.-S. „Ilmarine“ on ka kirjeldatav tehas aegamööda oma praeguse suuruseni välja arenenud ja kujunenud. Vabrik on alatasa püüdnud turundulete kohaneda ja omale alatist tarvitajate ringkonda luua. Täie töövõimega töötades võib ta 450 töötl. tööd anda ja 1.150.000 kuldrbl. väärtuses tooteid valmistada. Vabriku erialadeks on külmetus- ja kunstjää tehaste sisseseaded, viina- ja tärklise- ning liiprite konserveerimise vabrikute sisseseaded; metsa- ja puutööstuse masinad ja saeraamid; mitmesugused katelsepatööd jne. Viimasel ajal on ta keskmiselt 275 töötl. tööd annud ja peaaesjalikult mitmesuguseid valamistööd teinud, nagu: pajad, vankripussid, pliidarauad, ahjuuksed jne., turbamasinad, külmetussisseseadeid, lokomobiile valmistanud ja Vene vedurisi parandanud.

A.-S. „Tegur“ põllutööriistade ja masinate vabrik.

Tartus, Holmi tän. nr. 2-10.

Vabrik on väikesest parandustöökojast ajajooksul välja arenenud üheks parimaks põllutööriistade ja masinate valmistamise ning parandamise vabrikuks. Andes umbes 150 töötl. tööd, valmistab ta ühes aastas ca 40.000.000 mrk. väärtuses mitmesuguseid põllutööriistu ja masinaid, nagu: atru, äkkeid, viljatuulamis- ja sorteerimismasinad, saeraame, viljapeksmise masinaid jne., sama ka mitmesuguseid valamistööd. Olles töö juhtimise ja organiseerimise alal asjatundjate energilisel juhatusel, on vabrik suutnud endale tarvitajate keskel lugupidamise võita ja tema tooted võistlevad siseturul väga hea eduga välismaade tööstuse toodetega.

A.-S. Tartu telefonivabrik.

Tartus, Puiestee tän. nr. 9-11.

Asutatud 1907. a. Täie töövõimega töötades annab 200 töötl. tööd ja suudab ühes aastas kuni 5000 telefoni aparati valmistada, peale selle veel vähemaid parandustööd elektritööstuse alal teha.

Viimastel aastatel on vabrik keskmiselt 120 töötl. tööd annud ja oma saadused – telefoniaparatuurid, telefoni keskjaamad, piksevardad, elektrikellad jne. osalt siseturule, osalt väljamaale – Soome, Läti, Leedusse – müünud. Tema aastase toodangu väärtus on keskmiselt kuni 30.000.000 mrk.

See oleks lühikene ülevaade meie suurimast metallitööstuse ettevõtetest. Eesti iseisvuse ajal on suuri ettevõtteid metallitööstuse alal väga vähe asutatud, võib vast meeletuleta paari ettevõtet (naelte valmis-

tamise alal – A.-S. „Krotus“; valamise alal – K.-m. „Sinovjev & Ko.“ ja „Hahn & Helder“; elektritööstuse alal – A.-S. „Volta“). Küll on aga terve rida kesk- ja väiketööstuse liiki kuuluvaid ettevõtteid asutatud. Nii ulatas 1. apr. 1924. a. väiketööstuse ettevõtete arv – 159 ja kesktööstuste arv – 58; kuna see arv enne ilmasõda 76 ja 27 oli. Need ettevõtted asuvad üle maa laiali ja on asutatud kohaliste tarbete rahuldamiseks ja mitmesuguste parandustööde tegemiseks. Nende elamis- ja arenemisvõimalused ripuvad ära kohalise turu, peaaesjalikult põllumeeste nõuetest ja tarvidustest ning välismaade võistlus ei mõju nende tegevusele nii väga tuntavalt.

Hoopis kurvemad väljavaated on meie suurmetallitööstusel. Ülalpool tähendasin, et viimane oli sisse seatud Vene suurriigi, peaaesjalikult riikliste tellimiste täitmiseks ja kasutas tol ajal ka seda eesõigustatud seisukorda ning protektsionismi mis valitsemas oli Venemaal. Viimase majanduselu kokkuvõttega ja Eesti Venest eraldamisega kaotasid nad aluse, millele rajatud. Nad ei ole end viimaste aastate jooksul suutnud tegevusvõimelisteks ettevõteteks korraldada ega suuda seda ka vist tulevikus. Eesti vabariigi riiklised, sama ka eramajanduslised tarvidused on võrreldes nende tehaste tootevõimsusega ja sisseseadega niivõrd väikesed, et nad säärase suure tööstuse tegevusele kuigi suuri võimalusi ei paku, pealegi on riigil omad ettevõtted Tallinna sadamatehaste, raudteehaste ja sõjaministeeriumi mitmesuguste töökodade näol, kes võimelised riigi tellimisi täitma. Välisturule aga ei või suurmetallitööstuse tooted pääseda ega seal võistelda, sest peab oma tooresaine välismaadelt muretsema, kuna aga viimaste maade tööstus selle kõik koha pealt ammutab ning olles paremini organiseeritud, on tal suured kapitalid, head tööjõud ja kauaaegne vilumus kasutada. Seniajani on küll vabariigi valitsuse ja riigikassa kaasabil püütud meie suurmetallitööstust elustada ehk vähemalt tegevuses hoida; kuid peab tunnistama, et sel väga vähe tagajärgi on olnud ja riigikassa Eesti panga näol meie suurmetallitööstusesse kümneid miljone mrk. on mahutanud ning neid tagasi veel pole saanud. Nähtavasti on E. Pank lootuse kaotanud võimalusse metallitööstust vee peal hoida ning on hakanud omi summasisid tagasi nõudma. Sama on ka A.-S. „Ilmarine“ oma tegevust koondama ja ümberkorraldama hakanud, seades vabanenud ruumi-

desse jahuveski sisse. Võiks vast loota, et tema ja A.-S. „Franz Krull“ kui vähemad ja rohkem kohalistele oludele ja nõuetele kohanenud ja vastavad, oma tegevust jätkata ning arendada suudavad töötades kohalise turu nõuetele ja, kui nad kahekesi jäävad, siis suudavad ka kohalise turu nõuded neid täie koormatusega tööle panna, mis neile võimaluse annab ilma suurte riiklike krediitideta tegutseda.

Muidugi jäävad ka praegused riiklised metallitööstuse ettevõtted töötama, sest neile jätkub tööd riigi laevade, raudtee veereva koosseisu ja sõjaministeeriumi tööde täitmisel. Kaalumisele tuleks võtta aga küsimus kas mõnda neist töökodadest ühendada ei saaks, näit: sadamatchaseid ja sõjaministeeriumi töökodasid, mille läbi nende üldkulud väheneks ning tehaste töökodade sisseseade ajanõuetele vastavaks muutuks.

Ülevaated välisriikide majandus- lisest seisukorrast.

O. S.

2. Rootsi maa.

Soodsamas seisukorras suure ilmasõja ajal olid. Skandinaavia riigid ning isearanis Rootsi. Esiteks, ei ulatanud sõjapõlvkond kuigil viisil selle riigi piirideni, sest et igasugune otsekohene sõjaline kokkupuutumine sõdapidavate maadega puudus, ja teiseks, vahetalitajana sõdijate vahel oli Rootsi maal võimalus hülgasummasid teemida, mis enne tundmata kõrge konjunktuuri esile kutsus. Sõja ja revolutsiooni tagajärjed andsid ennast seal ainult kaudselt tunda, sest ainukene asi, mis Rootsi majanduse 1920–21–22 aastatel maha rõhus, oli välisurgude – Vene- ja Saksamaa – ostujõu kokkuvarisemine. Ning enne, kui Rootsi väljavedu uue orientatsiooni väljaspool Euroopat leiduvate turgude suhtes suutis saavutada, tuli tõsine kriis üle elada, mis oma tagajärjesid ei jätnud avaldamata tööstus- ja pangaaktiivide langemise ja tööpuuduse peale. Kuid suure visaduse ja südidusega on Rootsi väljavedajad – eksportöörid uusi turgusid otsinud ja neid leidnud, peamiselt Lõuna-Ameerikas ja Indias, nii et majandusline tasakaal mitte ainult ei ole saavutatud, vaid on selle juures stabiilne.

Kõige paremateks seisukorra arenemise hindajateks võivad järgnevad tabelid olla,

kus on üles tähendatud tööstuse ja laevanduse aktsiate hindade kõikumised protsentides nominaalväärtusest, siis tööloolnud tööliste arvu kõikumine ettevõtetes ja Rootsi riigipanga diskontoprotsendi kui ka hindade indekside muudatused.

Rootsi majandusline seisukord I.

Aastad.	Väärtpaberite		Riigi panga diskonto %	Tööliste tööliste %
	hinna kõikumised, industrie aktsiad protsentides nominaalhinnast.	läbikäik Stockholm börsel milj. krooni		
1913	300	15,0	5,50	4,4
1914	242	5,7	5,24	7,3
1915	228	4,2	5,51	7,2
1916	296	50,4	5,24	4,0
1917	348	110,1	5,68	4,0
1918	284	132,0	6,93	4,6
1919	195	43,8	6,38	5,5
1920	160	27,4	6,93	5,4
1921	104	13,5	6,49	26,2
1922	92	16,3	4,83	22,7
1923	87	13,4	4,67	12,6
1924				
Jaan.	91	10,6	5,50	13,6
Aprill.	101	22,1	5,50	11,5
Juuli.	96	7,4	5,50	6,2
Okt.	95	10,6	5,50	8,4

Rootsi majandusline seisukord II.

Indeksid.

Aasta	Kaubahindade indeksid	Elukalliduse indeksid	Rahamärkide indeksid
1913	100	100	100
1914	—	100	125
1915	145	—	132
1916	185	139	155
1917	244	159	207
1918	339	214	298
1919	330	262	324
1920	347	269	321
1921	211	247	288
1922	162	198	248
1923	157	178	237
1924			
Jaan.	152	176	232
Aprill	156	173	224
Juuli	148	171	223
Okt.	162	174	222

Ei või paremini tõendada etteoodud väiteid sõja konjunktuuri mõjust majandus-

lise elu arenemise peale, kui praegused kaks tabelit seda teevad. Kõige pealt, väärt-paberite hinnad tõusevad 1917. aastal tipuni, 348% nominaalhinnast ja langevad siis alatasa kuni 1923. a. 87%-ni, seega on lan-gemine 261% nominaalhinnast ehk 75% 1917. a. väärtusest. Mõeldagu nende hiig-lakaotuste peale, mis aktsiaomanikud pidid kannatama, kui teatakse, et aktsiaseltside üldine kapital 1918. aastal oli 446,6 milj. R. krooni, kuna 1923. aastal aktsiakapital oli ainult 112,6 milj. R. krooni, mille hulka uuesti asutatud seltside kapitalid tulevad arvata. Aktsiate omanikkude kaotusi võiks ehk hinnata umbes 350 miljoni Rkrooni peale, ehk 22,6% kogu rahva sissetulekust 1920. aastal.

Ka järgmised andmed, tööta tööliste % liikumine, indeksid, räägivad seda sama keelt. Tööta tööliste % tõuseb 5,4% pealt 1920. aastal 26,2% peale 1921. aastal ning alles mineva aasta lõpupoole langeb alla 10%. Rahamärkide ringvool jõuab juba 1914. a. oma tippu, indeks 324, et siis süstemaatilisel alla viidud saada 1924. aasta lõpuks 222 peale. Elukallidus ja kaubahinnad on alles 1920. a. kõige kõrgemal, arenevad aga siis loomulikult allapoole, et 1924. aasta lõpuks väikest hüpät ülespoole teha.

Rahamärkide järjekindel deflatsioon ja rahvavaranduse hiigla vähenemine väärt-paberite langemise tõttu ei jätnud muidugi oma mõju avaldamata ärielu enese peale, mida näitavad meile andmed konkurside ja protesteeritud vekslite kohta järgnevas tabelis.

Aastad	Konkur-side arv	Protest. vekslid	
		Arv tu-handetes	Summa mil. kr.
1916./20. keskmiselt	2254	28,4	40,4
1919	2230	33,6	69,5
1920	2689	43,0	77,4
1921	5334	82,9	182,9
1922	6047	73,4	103,2
1923		56,9	49,5

Nagu öeldud, on pilt endine, ja 1921–22 aastatel on kõige suurem depressioon, kuid aadrilaskmise ja jõupingutuse kaudu jõutakse nii kaugele, et 1923. aastal vekslite protestide arv jällegi enam-vähem normaalne on. Viimase pildina võtame dol-larikursi kõikumised nende aastate jooksul.

1911/13	doll. kurs – 3,83	keskmine
1913	" "	3,75
1914	" "	3,80

1915	doll. kurs – 3,86
1916	" " 3,50
1917	" " 3,13
1918	" " 3,09
1919	" " 3,96
1920	" " 4,92
1921	" " 4,46
1922	" " 3,83
1923	" " 3,77

Rahvuslise varanduse ja sissetuleku üle on meil järgmised andmed teadupärast.

	Rahvusline varandus			
	Sissetulek		Hinge peale	
	miljon kroonides			
	A	B	A	B
1920	9.676,9	3.970,1	1.639,0	656,0

Andmete saavutamiseks ühe hinge peale oleme tarvitanud, – nagu seda ka teistes käesoleva seeria artiklites teeme, – üleüldist rahvaarvu, mis 1920. aastal oli 5,9 miljoni, olgugi et teenistuses, s. o. majandusliselt tegevad olid ainult 4,0 miljoni.

Võrdleme siin rahvaste sissetulekuid, nii palju kui nende andmeid praegusel momendil olemas, kuid tähendame, et need andmed 1920 – 1923 aastatelt pärinevad, sellepärast mitte täpset vaid kaudset võrdlust võimaldavad.

Ühe inimese aastane sissetulek.

Vene	150 k. krooni
Eesti	300 " "
Rootsi	656 " "
Inglise	858 " "

Et ülevaadet saada maksu koormatuse ja teiste väljaminekute suhteliste vahekor-dade üle, toome andmeid väiksema sisse-tulekuga perekondade kulude ja tulude üle 1913 ja 1914 aastate kohta linnades.

(Vaata lhk. 73, tabel I).

Eelmises tabelis saavutatud keskmise majapidamise andmetest välja minnes ja neid baasiks võttes, saame väljaminekute kohta järgmised indeksnumbrid.

(Vaata lhk. 73, tabel II)

Kõige suurem oli elukallidus 1920. aastal, kus ta 2,68 korda suurem oli ennesõja-aegsest. Suuri kõikumisi on maksud läbi teinud. Enne sõda oli nende % 4,6 üld-sissetulekust, kuna 1921 aastal keskmiselt 16,2%, sealt peale alla minnes kuni 8,0% mineva aasta kohta. Niisama on toiduain-ded ja riided kallid olnud, kuna korteri hinnad, nagu mujal riikides, mitte palju ei kõikunud.

Tabel I.

	Majapidamisi, aastase sissetulekuga, kroonides					Kõigist majapidamistest peat keskmiselt	o/o
	alla 1500	1500-1750	1750-2500	2500-4000	4000		
	A r v						
Majapidamisi Perekonnaliikmeid igas majapidamises	317	345	572	121	1355		
Tarvituse üksusi	3,9	4,2	4,7	5,3	4,4		
	2,3	2,4	2,7	3,2	2,6		
	Kroonides iga majapidamise kohta.						
Sissetulekud							
Palkadest	1276	1530	1865	2671	1713	93,6	
Üüridest	14	29	64	63	44	2,4	
Abirahad	14	28	26	23	24	1,3	
Muud	43	59	87	124	50	2,7	
Kokku sissetulekuid	1347	1646	2042	2881	1854	100	
Väljaminekud							
Toidu- ja maiusaineid.	667	787	939	1162	857	46,2	
Korjer, kütte ja valgustus	296	348	421	616	395	21,3	
Rüided ja pesu	182	245	323	476	284	15,3	
Maksud.	46	67	98	163	84	4,6	
Muud	135	182	259	412	219	11,8	
Summa	1326	1629	2040	2829	1839	99,2	
Ülejääk-hoiussumma	21	17	2	52	15	0,8	
Kokku väljaminekud	1347	1646	2042	2881	1854	100	

Tabel II.

Elukalliduse muutmised aastatel 1915-1924.

Keskmiselt aastatel (1/1914=100)	Toidu- ja matuseained	Kütte ja valgustus	Korjer	Rüided	Maksud	Muud	Kõik kokku
1915	122	—	—	—	—	—	115
1916	140	—	—	—	—	—	130
1917	181	—	—	—	—	—	159
1918	259	300	114	301	113	200	224
1919	318	333	123	327	149	216	260
1920	292	362	136	375	258	236	268
1921	238	276	157	278	352	227	237
1922	182	191	163	215	291	198	193
1923	162	185	167	197	222	188	176
1924	160	183	178	192	173	185	173
Apr.							

Et riigi majapidamist iseloomustada, võtame 1911/15 aastate keskmised andmed aruande järele, siis 1919 aasta aruande ja 1924/25 aasta eelarve ning võrdleme, eraldi tulude ja kulude kohta.

Sissetuleku nimetus	1911/15 a. keskmise aruande järele.		1919. a. aruande järele.		1924/25. a. eelarve järele.	
	Summa miljon kr.	o/o	Summa miljon kr.	o/o	Summa miljon kr.	o/o
Isikumaks	0,8	0,02	0,9	0,01	0,9	0,02
Olsekohesed maksud	76,9	24,5	619,2	47,0	181,6	26,8
Toll ja aktsiisid	129,6	41,1	207,9	15,7	280,5	41,5
Lõivud ja tasumaksud	7,2	2,28	14,1	1,79	9,1	1,28
Riigi ettevõtted	54,2	17,3	35,2	2,7	105,0	15,5
Intressid	6,0	2,0	20,0	1,5	22,1	3,3
Tegelik sissetulek	274,7	87,2	897,3	68,7	599,2	88,4
Tarvitatud vana kapitali	1,4	0,4	235,8	18	34,0	5,5
Krediidoperatsioonid	38,7	12,4	179,8	13,3	41,2	6,1
	314,8	100	1312,9	100	674,4	100

Rootsi riigi tulud.

On näha, kuidas tuntavaid jõupingutusi tehti, et depressiooni aastatest üle saada. Tollid annavad 41,1% asemel 1915. a. ainult 15,7% 1919. aastal, riigiettevõtete tulu on 17,3 pealt 2,7% peale alla läinud, ning kõike katsutakse kompenseerida maksudega, mille protsent üles läheb 24,5% pealt 47,0% peale, kuid kõigist pingutustest hoolimata, ei suudeta eelarvet tasakaalustada! Enne sõda olid korralised sissetulekud 87,2% riigi üldtarvidusest, 1919 aastal ainult 68,7% kuna muu osa vanast tagavarast ja laenudest tuli võtta. Selle vastu on aga 1924/25 aasta eelarve jällegi peaaegu normaalne, ning suhteliselt paremgi, kui ennesõjaaegsetel aastatel, sest korralised tulud katavad juba 88,4% üldtuludest, ning tolli- ja aktsiisitulud etendavad jällegi lövi osa, nimelt 41,5% üldsissetulekust, ehk 47% s. o. peaaegu pool korralistest sissetulekutest.

Kui arvame isikumaksu otsekoheste maksude juure, ning tolli-aktsiisi, lõivud ning riigiettevõtted kaudsete maksude hulka, saame järgmised võrdarvud

	1911/15. a.	1919.	1924/25. a.
Otsek. m.	24,52	47,1	26,82
kaudsed „	60,68	20,19	58,28

Rootsi riigi kulud:

Miljon kroonides.

Nimetus	1915. a.		1919. a.		1924/25 a.	
	Summa	0/0	Summa	0/0	Summa	0/0
Tõelis. kulud:						
Kuninga koda	1,3	0,32	1,5	0,2	1,8	0,3
Kohtuminist.	6,3	1,50	18,8	2,2	13,0	2,9
Välis- „	2,7	0,66	4,5	0,5	5,5	0,9
Sõja- „	67,6	16,50	145,2	17,2	94,9	14,1
Meriväe „	35,4	8,70	70,6	8,3	52,3	37,7
Sise- „	28,8	7,10	91,5	10,6	77,6	11,5
Raha- „	31,5	7,60	71,0	8,4	41,8	6,2
Haridus „	38,4	9,40	105,8	12,4	122,5	18,3
Teede- „*)	—	—	—	—	19,8	3,0
Põllutöö- „	13,4	3,20	53,2	6,3	21,2	3,0
Pension- „	9,9	2,40	32,0	3,8	33,9	5,0
Kaub- „	—	—	—	—	10,8	1,6
Eftenägemata kulud . .	—	—	0,8	0,1	2,7	0,4
Riigip. kulud	1,7	0,42	5,7	0,6	4,2	0,6
Protsendid	30,8	7,50	59,4	7,0	79,2	11,5
Ühekordsed kulud . .	10,8	2,70	3,7	0,4	—	—
Kokku tõelisi kulusid .	278,7	68,0	663,6	78,0	581,6	86
Kapitali kogumine:						
Riiklis. töös.	47,3	11,3	144,7	17,0	29,9	4,5
Riigi aktsiad	—	—	—	—	4,0	0,6
Riikline laenufond .	9,9	2,3	9,7	1,2	21,1	3,0
Riigi laenu tagasimaks.	5,1	1,1	5,4	0,7	7,9	1,6
Alkoholi jookide müügi fond . .	4,9	1,1	25,4	3,1	27,9	4,0
Muud . . .	67,0	16,2	0,2	—	2,0	0,3
Kokku kap. kog. . .	132,8	32,0	185,3	22	92,8	14,0
Summa kulud	411,5	100	848,9	100	674,4	100

*) Kuni 1920 aastani siseministeeriumiga ühes olnud.

Kulude ja tulude tabelid ei ole mitte balanseeritud, peale 1925./24. a. eelarve. Nõnda näitab 1915. a. aruanne puudujääki, kuid see oleks ehk seletatav sellega, et tulud

on arvatud 1911./15. aastaste andmete järele keskmiselt, kuna kulud on ainult 1915. a. andmete järele kokku seatud. 1919. aastal katavad korralised sissetulekud kõik kulud ära ülejäägiga, kuna eelarve, nagu loomulik, on tasakaalustatud, olgugi laenu abil.

Meie poolt valitud aastad ei anna mitte täielikku pilti kõigi liikumiste ja muudatuste kohta, nii näituseks, jäi väljendamata, et 1918. aastal 167,9 milj. krooni ja 1920. a. 38,4 milj. krooni võrra riigi võlga vähendati s. o. tagasi makseti, kuid üleüldiselt on seisukord just valitud aastate andmete kaudu kõigeparemini iseloomustatud, sest need käsitavad: ennesõjaaegset aega, väljaminekute haripunkti 1919. aastal ja praegust aega — olevikku.

Võrdleme 1924/25 aasta eelarvet meie riigi 1925. aasta eelarvega, protsentuaalselt iga ministeeriumi kohta.

Riigi kulud 1925 a. eelarve järele % 0/0.

Nimetus.	Rootsi	Eesti
	% eelarv.	% eelarv.
Riigiesitus (kuningakodariigivanem).	0,3	0,4
Riigikogu ja kantselei .	0,6	1,0
Rahaministeerium . . .	6,2	10,3
Kaubandusministeerium .	1,6	0,2
Haridusministeerium . .	18,3	8,34
Kohtuministeerium . . .	1,9	3,4
Sise- ja hoolekandeministeerium	11,5	10,1
Kaitseministeerium . . .	21,8	20,24
Põllutööministeerium . .	3,0	4,52
Teedeministeerium . . .	3,0	22,2
Välisministeerium . . .	0,9	1,6
Protsendid	11,5	5,8
Muud	5,4	2,5
Kapitalifondide kogumine	14,0	9,4
	100,0	100,0

Märkus. Kapitali kogumise fondidesse on võetud, rahaministri eelarvekõne kohaselt.

Rahaministeer. kuludest	0,68 %
Hariduse „	0,06 „
Sõja „	0,06 „
Põllutöö „	3,88 „
Teede „	4,80 „

Kokku 9,40 %

Riigi varanduste ja võlgade kohta on järgmised arvud olemas:

Riigi varandus	1915. a.	1920. a.	1923. a.
	miljon kroonides		
Riigikassa, post, raudteed, telegraf, maanteed jne.	1,441,1	2,872,4	2,474,4
Mitmesugused fondid	90,1	59,3	70,6
Antud laenud	170,2	213,7	267,9
Kokku varandust	1701,4	3145,4	2812,9
Riigi võlad	854,9	1496,5	1566,4
Riigi puhasvar.	846,5	1648,9	1246,5

Need on auväärt summad, milledega Rootsi riik kui oma varandustega rehkendab.

Eelarvete ja rahva sissetuleku põhjal võime veel paar arvu saada, mis rahva maksumatust peegeldab ja nimelt:

	1920. a.
Maksud, iga majapidamise sissetuleku pealt, keskmiselt	12 ⁰ / ₀
Maksu koormatus, s o. maksu protsent (otsekohesed ja kaused) rahva üldsissetulekust 1920. a.	19,6 ⁰ / ₀
Riigimaksud	777,7 milj. krooni.

Rahva üldsissetulek 3970,1
Riigi ja omavalitsuse maksud
Kokku 1313,9 milj. kr.

33⁰/₀

Maksudid iga hinge peale, kroonides
Riigile 134,39
Omavalitsustele 89,20 223,59

Lõpuks toome veel võrdarvudega kaubanduse bilansid kolme aasta kohta.

Väliskaubanduse bilansid.

	Sissevedu.	Väljavedu.	Vahe.
	miljon kroonides.		
1915. a.	1.142,5	1.316,4	+ 173,9
1920. a.	3.314,1	2.278,3	- 1035,8
1923. a.	1.295,6	1.142,1	- 152,5

Maksubilansi ei ole praeguste andmete põhjal võimalik kokku seada, kuid kui arvestame Rootsi laevandust ja investeerimist väljamaal, võib oletada, et see mitte väga palju passiivne ei ole. Aktiivne ta on ehk vaevalt, sest suured kapitali mahutused Venemaal ei ole juba mitme aasta jooksul tulu suutnud tuua.

Kroonika.

Eesti.

Eesti eksportivõti analüüsi andmed. Andmete järele, mis piimasaaduste väljaveo kontrollajaama poolt avaldatud, näitasid analüüsid 1924. a. novembrikuus, et Eesti eksportivõil on:

	Min.	Keskm.	Max.
Vee ⁰ / ₀	10,5	13,13	15,6
Soola ⁰ / ₀	0,50	1,02	1,94
Rasva ⁰ / ₀	81,5	84,0	87,0
Happe kraad	2,20	3,35	4,97
Reichert-Meissli arv	23,43	26,55	28,49
Seebistamise arv	222,3	226,10	229,8
Refraktsioon 40°C	44,39	43,47	44,68
Krismeri arv	52,1	54,2	58,2

Laiaroopalise raudtee tegevuse aruanne juulikuul 1924. a.

1. Üldteated.

Juulikuul oli raudteede pikkus laiaroopalisel teel 1028 km., sellest peateed 673 km. Jaamasid oli 59, peatuskohtasid 15. Vedurite arv ulatas 108 peale, nendest 58 kaubarongide omad. Reisijatevagunisi oli 32,8 ja kaubarongide - 3582.

2. Reisijate vedu.

	Juulikuul	
	1924. a.	1923. a.
Reisijate üldarv	463.670	552.127
Nendest		
a) välisühenduses	2.935	3.103

b) kohalikus liikumises	460.735	549.024
1) I kl.	64	385
2) II "	14.131	29.960
3) III "	449.475	521.782
Reisijate kilomeetr. üldarv	20.196.924	28.237.863

Keskmine sõidukaugus (km.):

I kl.	261,2	270,8
II "	78,9	74,5
III "	39,1	43,3

Magamiskaartide üldarv 6233 5192

Sellest rahvusvahelistes magamisvagunites 653 205

3. Bagaashi vedu.

Saadetiste arv 25.261 24.321

" kaal (tonnides) 867 889

Saadetistega tehtud tonn-kilomeetrid 64.498 79.386

Keskmine bagaashi saadetiste veo kaugus (km) 74,4 90,4

4. Erakaupade vedu.

a) Suure kiirusega.

Saadetiste üldarv 6.555 10.780

" kaal (tonnides) 1.497 2.437

Saadetistega tehtud tonn-kilomeetrid 206.679 259.612

b) Väikese kiirusega.

Saadetiste üldarv 22.978 22.419

" kaal (tonnides) 96.824 100.654

Saadetistega tehtud tonn-
kilomeetrid 11.070.370 10 394.730

5. Transiitkaupade vedu.

Saadetiste üldarv 412 246
" kaal (tonnides) 4.783 2.381
Saadetistega tehtud tonn-
kilomeetrid 1.053.132 515.149
Keskmine laaditud kauba
vagunitelje koorem (ton-
nides) 6,3 5,0

6. Tulud.

A. Juulikuu.
(tuhandetes markades).
1924. a. 1923. a.
Reisijate veost 32.696,6 29.235,7
Bagaashi 2.228,2 1.538,8
Erakaupade 33.502,2 38.635,4
Transiitkaupade veost 5.145,7 717,7
Sõjaväe 1.363,7 1.092,2
Mitmesugused tulud 1.085,3 4.393,8

Kokku Mrk. 76.022,0 75.613,9

B.

Aasta algusest ühes aruande kuu
andmetega.

1924. a. 1923. a.
Reisijate veost 191.265,6 158.220,0
Bagaashi 12.999,5 9.675,6
Erakaupade veost 222.773,5 265.394,7
Transiitkaupade veost 68.964,0 30.667,2
Sõjaväe veost 6.835,1 5.801,8
Mitmesugused tulud 9.214,2 22.074,6

Kokku Mrk. 512.052,1 491.834,1

7. Kulud.

A. Juulikuu.
(tuhandetes markades).
1924. a. 1923. a.
1. Teenijate tasuks 28.543,2 26.558,7
2. Majandus- ja kantsel-
kulud 670,3 852,1
3. Ehitus- ja parandustööd 12.005,4 15.046,0
4. Veereva koosseisu kor-
raspidamine 12.159,7 7.383,6
5. Muud eksploatatsiooni
kulud 14.231,3 12.622,5

Kokku Mrk. 67.610,2 62.463,1

B.

Aasta algusest ühes aruande kuu
andmetega.

1924. a. 1923. a.
1. Teenijate tasuks 209.481,1 192.288,2
2. Majandus- ja kantsel-
kulud 13.005,2 13.943,8
3. Ehitus- ja parandustööd 44.321,5 37.968,1
4. Veereva koosseisu kor-
raspidamine 81.080,9 57.469,7
5. Muud eksploatatsiooni
kulud 135.552,0 98.998,7

Kokku Mrk. 483.440,8 400.670,7

Kütteaineid on tarvitatud juulikuul (klambrites
arvud aasta algusest):

Puid 3253 (18601) kantsülda
Põlevkivi 2849 (12152) tonni
Kivisütt — (1581) " "
Turvast 50 (73) kantsülda

Õnnetuid juhtumisi oli raudteel 55, nendest täht-
samad: rongide kokkupõrkamine — 1, rongi alla
saatumised — 4 juhtumist.

**Kaubandusline läbikäimine nõukogude
Venemaaga.**

7-14. jaanuarini on Eestist raudteed mööda Narva
ja Irboska jaamade kaudu nõukogude Venemaale
saadetud:

1. Eksportkaupu.

24 vagunit ajalehe- ja trükipaberit, kaal 286,3
tonni ja 14 saadetust bagaashkaupu, kaal 1902,6 klgr.

2. Transiitkaupu.

2 vagunit segakaupa, kaal 19,7 tonni.

Sama aja jooksul on nõukogude Venemaalt raud-
teed mööda Narva ja Irboska jaamade kaudu Eestisse
tulnud:

5 vagunit linu, kaal 49,6 tonni; 6 vagunit lina-
seemet, kaal 98,8 tonni; 4 tsisterni bensiini, kaal
45,2 tonni; 2 vagunit loomafoidu kooke, kaal 33,6
tonni ja 2 vagunit maisi, kaal 33,0 tonni.

Kokku 19 vagunit kaupu ja 10 saadetust bagaash-
kaupu, kaal 435,2 klgr.

Kaubandusline läbikäimine Lätimaaga.

7-14. jaanuarini on Eestist raudteed mööda
Valga jaama kaudu Lätimaale saadetud:

1 vagun 8 hobusega; 2 saadetust mitmesugust
pudukaupa, kaal 646,3 klgr.; 2 saadetust Tartu „Pain
Normali“ leivavabriku küpsetatud teraleiba ja 8 vagunit
segakaupa, kaal 3801 klgr.

Sama aja jooksul on Lätimaalt raudteed mööda
Valga jaama kaudu Eestisse tulnud:

1 vagun suhkurt, kaal 15,8 tonni; 1 saadetust
mitmesugust pudukaupa, kaal 259 klgr.; 1 tsistern
petroleumi, kaal 12,4 tonni; 2 saadetust mitmesugu-
seid kõõgi keedunõusid, kaal 3275 klgr.; 1 vagun
nisujahu, kaal 16,4 tonni; 3 vag. segakaupa, kaal
13,2 tonni; 1 tsistern bensiini 11,2 tonni ja 1 vagun
emailleeritud nõusid, kaal 4,3 tonni.

**Ametlikud teated kaubandustööstus-
ministeeriumilt.**

Soomes.

Puukaupade praegused hinnad Soomes. 1925.
aastal väljalaadimiseks on Soomest müüdnud puu-
kaupa juba 150.000 stand. Hinnad on olnud kes-
miselt järgmised fob:

Mänd:

3x9 £ 15.10 16.1 stand.
2½x7 „ 14.10 15. „
2x4 „ 12.10 13. „
1x4 „ 12.10 13. „

Kuusk:

£ 14.— 14.10 Floriin 160—162 : 50
„ 13.10 14.— „ 155
„ 12.10—13 „ 135—140
„ 12.10—13 „ 134—140

Ostjatena on olnud Hollandi, Prantsusmaa, Belgia ja Daani. Inglismaa on tagasihoidlik.

8-tunniline tööpäev Soomes. Et tööpäeva pik-
kus praegusel ajal, rahvusvaheliste tööpäevakong-
resside otsustest hoolimata, igas riigis enam ehk
vähem aktuaalne küsimus on, kasume järgmises sel-
gust anda, kuidas Soome tööpäeva pikkust niisugus-
tes tööstustes normeerinud on, kus 166 ööd-päeva ja
vahetpidamata kestab. Niisuguste tööstuste ja töös-
tuse osade hulka käivad:

a) gaasi-, elektri- ja veevärgi tööstused ja vabrikud;
b) metallurgilise tööstuse alal martiin-asutused,
masuunid ja elektro-metallurgilised valmistajad;
c) keemilis- ja elektrotehnilised asutused, nagu
seebi, isemendi, chloraadi ja chloralitsiumi vabrikud;
d) paberi-, puumassi- ja tselluloosivabrikud (kui
neid vabrikuid on võimalik pühapäeviti seisma panna,
olgu puhkeaeq keskmiselt 30 tundi nädalas).

Valitsuse otsusel jäävad 8-tunnilise tööpäeva sea-
dusest välja 1925. aastal järgmised tööstused ja tööd:

1. Elu- ja majapidamise jaoks tarvilitse hoonete
ehitamine maal ning ehituste, sadamate, sildade, raud-
teede, teede parandus ja korraspidamine;
2. Ratsionaalse metsakorralduse juures tarvilkud
ahiratumised, puhastamis- ja sookuivatamistööd;
3. Metsatööd ja põletispuulõikamine;
4. Puukauba vedu metsast ja parvetamine;
5. Raudteeliikumine;
6. Post, telegraaf- ja tolliametid ning kanaalid,
keerdsillad, haigemajad ja vangikojad.

Daani.

Daani sissevedu välisriikidest. Nagu hiljuti
ilmunud lõpulikkudest statistilistest andmetest Daani
väliskaubanduse kohta a. 1923 näha, tõi Daani 1923. a.
kõige rohkem kaupasid sisse Saksamaalt, nimelt 651
miljoni Dkr. eest (a. 1922 477 milj. kr. eest), siis
Inglismaalt - 407 miljoni Dkr. eest (a. 1922 341 milj.
kr. e.), P.-A. Ühisriikidest - 254 miljoni Dkr. eest
(a. 1922 224 milj. kr. e) ja Rootsiist 115 miljoni Dkr.
eest (a. 1922 105 milj. kr. e.). Venemaalt, Poolast,
Balti riikidest ja Danzigist üktekokku tõi
Daani 1923. a. 66 miljoni Dkr. eest sisse (a. 1922
ainult 15 milj. kr. eest). Nagu sellest näha, on Daani
sissevedu Ida-Euroopast, m. s ka Balti riikidest kas-
vamas.

Kopenhageni sadamamaksude vähendamine.
Nagu Daani lehed teatavad, alandab Kopenhageni
sadama juhatus sadamamaksusid (laevamaksusid) Ni-
melt vähendatakse praegu võetavat põhitaksi lisa-
maksu 20% pealt 15% peale juhatusse koosolekul
19. skp. võeti vastav ettepanek ühehääleliselt vastu.

Teated ettevõtete tegevusest.

Administratsioon kaubanduse a/s. Hüppler ja Ko. asjus palub kaub. a/s. Hüppler ja Ko. kre-
ditore, kes Eesti vabariigi piirides elavad ehk asu-
vad, ühe kuu jooksul ja kes väljaspool Eesti vabariigi
piire elavad ehk asuvad, kolme kuu jooksul 16. jaan-
uarisist s. a. arvates esitada kirjalikult omanõud-
mised nimetatud a/s. vastu.

Eesti kalatööstuse a/s. „Lukullus“ juhatus teatab,
et aktsionäride peakoosoleku otsuse põhjal 29 dets.
1924. a. on a/s. tegevuse likvideerimisele asunud.
Likvideerimiskomisjoni asukoht on Tallinnas, Jahu
tän. nr. 5.

Uued aktsiaseltsid ja osühisused.

„H. Graf'i ja E. Jürgens'i“ laki- ja keemia-
vabriku o/ü. Tegevusala: Igasuguste lakide ja
keemiaproductide valmistamine ja nendega kauple-
mine Eestis ja väljamaal oma ja komisjoni arvel. Asu-
tajad: Heinrich Graf, Adolf Sarmo ja Voldemar Lin-
demann. Põhikapital: Mk. 5 000.000, mis jagatud
200 osat. à Mk. 25.000.- (R. T. nr. 5/6-1925. a.)

Rannamõisa kivitööstuse o/ü. Tegevusala:
Rannamõisa ja Murrastu mõisadest eraldatud kivi-
murru kasutamine ja paekivi ümbertöötamine, ehitus-
materjalide valmistamine ja sellesarnaste saadustega
ning materjalidega kauplemine sise- kui ka väljamaal.
Asutajad: Gustav Tombach, Jaan Pent, Karl Kirsh,
Jaan Arnovere, Marfin Lass ja Hans Heinrichson.
Põhikapital: Mk. 5.000.000, mis jagatud 200 osat. à
Mk. 25.000.- (R. T. nr. 7/8-1925. a.)

Muudatused aktsiaseltside ja osähi- suste põhikapitalides.

Sakala Pank a/s. on oma põhikapitali Mk.
20.000.000 (enne Mk. 10.000.000) kindlaks määranud.

Ärikalender.

31. jaanuaril.

A/s. „Norfaki“ korriline peakoosolek kell 6 p.l.
Pikk tän. 50-3. A/s. „Anton Hellmann“ kredi-
toride üldkoosolek kell 7 õhtul S. Karja tän. 6.

3. veebruaril.

A/s. „British Estonia Lina-eksport“ erakorra-
line peakoosolek kell 6 õhtul. Juhatusse ruumes,
Vene tän. Nr 8.

Tähtsamad vähempakkumised.

Posti peavalitsus (Tallinnas, Kreutzvaldi t. nr. 10),
sega, 6. veebruaril s. a. kell 10 homm. - tsingitud
raud- ja terasraafi ning õhukaabl terasrossi-
213.180 kg., pronks- ja vaskraafi - 10.550 kg.,
sordirauda - 108.000 kg., traaversa kruve -
28.000 tk., Hiralpolte ühes nutriftega - 5.000 tk.,
seatinaplekki - 400 kg. ja inglisma - 100 kg.

Sv. varustusvalitsuse intendantuuriosakond (Tallin-
nas, Pagari t. 1, tuba 7), kirjalikul 28. jaanuaril s. a.
kell 11 - odrafangude tegemine ja rukkijahu
jahvatamine.

Riigi raudteevalitsuse varustusosakond (Tallinnas,
Tehnika tän. 16-a, tuba 18), kinnisel, 5. veebruaril
s. a. kell 10 homm. - 3.500 pd. I sorti värnitsat.

Uued seadused ja määrused.

Määrus tooresainete tollita sisseveo kohta,
mis tarvitatakse väljamaale ekspordeeritavate
tuletikude valmistamiseks. Käesoleva määruse
järel võib iga 100 grossi, s. o. 14.400 toosi tuletik-
kude eest (arvates ühes toosis mitte vähem kui 45 tk.,
mitte alla 40 m/m. pikki tuletikke), mis Eestis val-
mistatud ja Eestist välja veetud, lubatakse ühe aasta
jooksul, väljaeeo päevast arvates, tollita sisse vedada:
1) bertoletisoola - 10.184 kg. netto, 2) naha-liimi -
2,98 kg. netto, 3) kummi-arab.-0,415 kg. netto, 4)
kummi-tragan'i - 0,099 kg. netto, 5) kroomkaaliumi

pun. - 0,662 kg. netto, 6) väävlit pulbris - 1,159 kg. netto, 7) tsinkvalget - 1,159 kg. netto, 8) klaasipulbrit - 298 kg. netto, 9) caput mortuum'i - 2,32 kg. netto, 10) pruunkivi - 0,576 kg. netto, 11) Kieseluhr'i - 0,414 kg. netto, 12) toores antimooniumi (ik. ehk pulbris) - 1,159 kg. netto, 13) pun. fosfori - 0,662 kg. netto, 14) kroomhapu bary'i - 0,497 kg. netto, 15) dekstriini - 0,331 kg. netto, 16) parafiini - 13,248 kg. netto, 17) fosfor-hapet - 1,636 kg. netto, 18) fosfor-hapu ammon - 0,828 kg. netto, 19) terpenfiini - 1,656 kg. netto, 20) aniliinvärve - 0,500 kg. netto, 21) phosphor sequisulfid'i - 3,312 kg. netto ja pakkimaterjalid eest, kui vastavad materjalid väljaveetavas partiiis on olemas: 22) raudtraati (üle 1 m/m. paksusega) või raudviitsu - 1,500 kg. netto, 23) õlipaberit (ka õreda riide peale kleebitud) 1,00 kg. netto, 24) valget raudplekki või tsinkplekki - 3,00 kg. netto.

Eesti tehas, kes soovib tähendatud hõlbustust kasutada, peab oma tulefikkude partiid väljamaale saates seda läbilaskvale tolliametile üldises tolliseadustikus ettenähtud korras revideerimiseks üles andma ja seal juures ülesandekirjas palvet avaldama, et tolliamet temale tunnistuse välja annaks lubatud tooresainete tollita sissevedamise kohta. (R. T. nr. 5/6-1925.)

Telefoni tariif nr. 25 ja posti-telegraafi tariif nr. 26 on avaldatud „R. T.“ nr. 7/8-1925. a.

Tariifinõukogu otsus 23. det. 1924. a. posti välismaaliste rahakaarti summa lubatava ülemmäära kohta. Vabariigi valitsuse poolt 21. det. 1925 a. vastu võetud määrus posti välismaaliste rahakaarti teksi ja rahakaarti summa lubatava ülemmäära kohta (R. T. nr. 150-1925. a.) muudetakse järgmiselt: § 2. a) välismaalt Eestisse saadetava rahakaarti summa on piiratud 1000 kuldfrangi ekvivalendiga Eesti rahas või vastavas välisrahas; b) Eestist väljamaale saadetava rahakaarti summa on ajutiselt piiratud 10.000 Eesti marga ekvivalendiga, kusjuures ühelt saatjalalt võib päevas ainult ühe rahakaarti väljamaale saamiseks postile võtta. (R. T. nr. 5/6-1925. a.)

Määrus tooresainete tollita sisseveo kohta, mida tarvitatakse väljamaale ekspordeeritavate paberisaaduste valmistamiseks. Käesoleva määrusega lubatakse Eesti tehastele iga 100 kg. netto paberisaaduste eest, mis Eestis valmistatud ja Eestist välja veetud, ühe aasta jooksul, väljaveo päevast arvates, tollita sisse vedada: a) kui on eksporditeeritud ajalehe- või trükipaberit (rullides või lehtedes): 11 kg. kaoliini (sisseveotariifi § 65 järele), 3 kg. talkumi (sisseveotariifi § 65 või § 125 järele), 0,8 kg. kolofooniumi (sisseveotariifi § 82 järele), 0,16 kg. soodat (sisseveotariifi § 105 p. 1 järele), 1,2 kg. väävelhapu-alumiiniumi (sisseveotariifi § 101 p. 3 järele), 7,0 kg. puhastamata väävlit (sisseveotariifi § 91 p. 1 järele), 0,02 kg. aniliinvärve (sisseveotariifi § 135 järele), 0,26 kg. sulatavat klaasi (sisseveotariifi § 105 p. 5 järele), 0,9 kg. viitsrauda (sisseveotariifi § 140 p. 3 järele), b) kui eksporditeeritud on pakkimis-paberit (sisseveotariifi §§ 1a p. samad kui p. a. all): 10 kg. kaoliini, 2 kg. talkumi, 3,6 kg. kolofooniumi, 0,7 kg. soodat, 5,4 kg. väävelhapu-alumiiniumi, 17,5 kg. puhastamata väävlit, 0,02 kg. aniliinvärve ja 0,9 kg. viitsrauda.

Eesti tehas, kes soovib tähendatud hõlbustust kasutada, peab oma paberisaaduste partiid väljamaale saates seda läbilaskvale tolliametile üldises tolliseadustikus ettenähtud korras revideerimiseks üles andma ja sealjuures ülesandekirjas palvet avaldama, et tolli-

amet temale tunnistuse välja annaks lubatud tooresainete tollita sisseveo kohta.

See määrus hakkas maksma 1. jaanuarist s. a. (R. T. nr. 3-1925. a.)

Rahakursi määramise kord posttransferti vahetuses välismaadega. Käesolevaga tühistatakse rahaministri ja teedeministri poolt 24. juulil 1924. a. välja kuulutatud määrus nr. 856 („R. T.“ nr. 97-1924 a.), millega rahakursi määramise korra kohta välja kuulutatud määrus 26. märtsist 1924. a. nr. 601 („R. T.“ nr. 46-1924. a.) ajutiselt muudeti. („R. T.“ nr. 4-1925 a.)

Isiklikud teated.

Abieluvaranduste lahutamise lepingud. Friedrich-August, Israel ja Kristine-Vilhelmine Israel, sünd. Kuktal; Anton Ohaka ja Emilie Ohaka, sünd. Vagur; Mihkel Madise p. Pajo ja Marie Hansu t. Pajo, sünd. Laatan; Arkadi Jakobson ja Raissa Jakobson. („R. T.“ nr. 5/6-1925. a.)

Kaubalaadimised riigi raudteel.

Üksikutel nädalatel on meie era-kokkuvõtte järele riigi laiaroopalisel raudteedel kaupu laaditud järgmisel määral (vagunid):

	14-21 dets.	21-27 dets.	27-31. dets.	1-7 jaan.	7-14 jaan.	14-21 jaan.
Teravilja ja						
jahu	85	59	22	62	111	54
Kartulid	35	8	14	12	26	18
Elusloomi	81	9	17	38	61	62
Linu ja takku	73	21	16	14	50	47
Põletispuid	149	46	30	65	248	209
Muud metsa-						
materjaali	151	39	26	42	131	125
Põlevkivi	98	30	20	42	67	89
Turvast	47	13	15	20	46	55
Tsementi	13	20	4	10	8	12
Lubja	—	—	—	2	—	—
Muud era-						
kaupa	1086	371	386	480	298	928
Kokku	1755	597	550	787	1646	1609
Raudtee veod	348	115	101	92	219	226

Kokku laaditud 2103 712 651 879 1865 1835

Tallinna laiaroopalise raudtee kaubajaama (kõikidesse kauba vastuvõtte punktidesse) on sõnade aegade jooksul sisemaal sisse tulnud (arvesse on võetud ainult vagunisaadused):

	21-28 dets.	28-31 dets.	1-4 jaan.	5-11 jaan.	12-14 jaan.	15-21 jaan.
Teravilja ja						
jahu	12	3	2	6	1	5
Kartulid	4	4	3	4	6	15
Põletispuid	78	21	52	90	79	145
Metsamaterj.	20	3	12	23	8	38
Linu ja takku	74	30	8	16	10	26
Põlevkivi	18	5	12	19	21	44
Turvast	23	25	23	48	27	57
Muud erakaubad	64	58	64	79	81	166
Kokku	293	149	176	285	233	496

**Tähtsamate en gros kaupade hinnad, mis läinud nädalal kauba börsel
koteerimise komisjoni poolt koteeriti.**

Jahud: nisu, pehme, kõrgem			Heinad, aasa	vaguniviisi	pd.	—
Ameerika sort.	pd.	830—850	Õlikoogid, linaseemne			330—
sõre Ameerika	"	850—860	" palmi	"	"	—
"J. Puchk ja Pojad" suurveski			" päevalille	"	"	—330
saadused. Hinnad arvatud 50			" soja	"	"	—370
klg. eest ühes valge puuvillase			Nisukliid	"	"	255—260
kotiga:			Rukkikliid.	"	"	—
Patent rukkipeul	50 kg.	1925	Puuvilla riie, Bjas, D. I.	ars.	48,25—54	
Manna	"	3000	" MítkaI, ekstra	pd.	34,50—41,25	
Sõre saiajahu	"	2725	Lina, Liilvi R.	"	2700—	
" 20 n. kottides	pd.	925	" Petersi	"	3200—	
Eesti parem saiajahu	50 kg.	2675	" Tartu	"	2800—2900	
" " 20 n. kottides	pd.	900	Lina, Võru	pd.	3100—3150	
"Kalev"	50 kg.	2525	Lina seemned, õli 87½% basis fr. Tall.	"	470—500	
"Sampo"	"	2225	" külvi 98%	pd.	620—650	
A/S. Rotermanni tehaste jahud:			Takud, Codilla I.	"	—	
nisu, pehme,	pd.	710—790	" II.	"	—	
" sõre	"	840—880	Kivisüsi, auru Yorkshire 2k. pest.	"	56—58	
" pehmed, teised sordid	"	880—900	" Newcastle	"	52—53	
Rukki jahud	"	450—	" sepa	"	60—62	
" püül	"	590—600	Koks, valu	"	85—90	
Nisu, Vene	"	—	" gaasi	"	—85	
Rukis Eesti	"	—	Põlevkivi, I. sort	"	12	
" Vene,	"	—	Põlevkivi, II. sort	"	9	
Kaerad, toldu, Eesti	"	255—260	" III.	"	6	
" seemne, Vene	"	—	Raud, sordi	"	275—290	
Odrad, Õlle	"	305—315	" talad (T)	"	280—300	
Erned, rohelisted, Eesti	"	—	" vits	"	430—480	
" Hollandi	"	760—	" raud plekk	"	470—500	
Riis, Burma II.	"	730—740	" " tsingitud	"	720—760	
Kartulid, eksport fob Tallinn	"	83—84	Teras Inglis	"	—	
" piirituse	"	67—68	" Saksa	"	—	
Kartuli tärklis „Superieur“	"	—625	" nikkel	"	—	
Piim, pudelites	ltr.	19	" vedru	"	490—	
Või, melerei, eksport	n.	103—108	" tööriistade	"	1200—1400	
Või siseturg	"	—	" talla	"	310—340	
Margariin, väljamaa	"	49—60	Malm	"	170—200	
Juust, kohalik Schveitsi.	pd.	3100—3300	Inglistina	"	10500—11000	
Kaseliin	"	500—650	Seatina	"	1400—	
Munad, eksport I. s. (sinine tpl.)	"	22—24	Vask, plekk punane	"	4300—4700	
" II. s.	"	20—21	" valge	"	3800—4300	
Kakao, Inglis	pd.	2400—2500	Tsink-plekk	"	1600—1640	
" Ameerika	"	—	Masinaõli, Vene, Nobel No. 6.	"	650—670	
" Hollandi	"	2600—2800	" Ameerika	"	560—620	
Kohvi, Rio, Santos	"	5400—5800	" solaar	"	—	
Kohvi, Kesk Ameerika sordid	"	6000—7400	" Autolien	"	725—950	
" Mexiko	"	—	" Ameerika vacuum	"	1400—1500	
Tee, lahtine Pekoe broken, Java	"	—	" auto	"	—	
" " Orange Pekoe, Java	"	7600—8000	Tsilindriõli, Vene	"	—	
" " " Tseilon	"	8000—8400	" Ameerika harilik aur 280°	"	630—	
" " " Moning, Hiina	"	5600—6000	" " ülekuumanud " 320°	"	900—915	
Suhkur peenike valge, Saksamaa	"	740—	Põlevkivi õli	"	180—240	
" " Java	"	—	" " pigi	"	250—	
" " Poola	"	—	Nafta, Vene	"	270—275	
" " Czechoslovaakia	"	756—760	" Ameerika	"	200—210	
Siirup, kartuli, B 42°	"	760	Petrooleum, Vene	"	280—290	
" " " B 38°	"	—	" Ameerika	"	280—290	
" " " Glucose	"	735	Bensiin, Vene	"	590—620	
Sool, lahtine Saksa	"	56—58	" Ameerika	"	600—660	
" " Hispania	"	—54	Piiritus, eksport. (excl. vaat) fob ltr.	"	—	
" " Vene	"	—54	Pesusooda	pd.	260—270	
Heeringad Yarmouth, Matties	tünn	5700—	Seebikivi 72½%, Inglis	"	400—610	
" " Matfulls	"	5900—	Parafiin 102—110°	"	—	
" " Shotti, Matties	"	5800—5900	" 120°—134°	"	—	
" " " Matfulls	"	6000—6100	Parkimise ekstrakt	"	—	
" " " Norra Sloe	"	—	Väävel, õie 98%	"	—	
Liha, sea, I. sort	pd.	1520—1680	Värvid, nigrosin vees sulav, välj.	pd.	9200	
" " looma, I. sort	"	1000—1200	" tsinkvalge Inglise	pd.	1750	
Pekk, eksport. I s.	"	—				

Tallinna börs kursisedel

tinavaige inglise	1750—
ooker Prants.	310—400
Väetisained, salpeeter, Norra (k. 6 pd.)	—
Chile	—
Superfosf. E. T. K. must kukk (k. 6 pd.)	18—20 ³ / ₁₀ fr. Tallinn
Thomasjahu k. 100kg. 17-18 ⁹ / ₁₀ k.	590—
Kaalisool, 30 ⁰ / ₁₀ , kott 6 pd. frkojaam	670—
40 ⁰ / ₁₀	880—
Kainit 12 ⁰ / ₁₀ lahtine, pd.	—
Vosvoriit, Eesti 6 ⁰ / ₁₀	34—36
Paber, rotatsiooni	440
Tsement, Portland, Port-Kunda pütt 10 pd. 10 naela pütt	830
Tsement, Portland, Aseri	770
Kriit, toores pd.	85—110
pestud	110—121
Asfalt	150
Tõrv, kivi	—
puu kodumaa	—
Lubi	38—40
Gips, tükikides frko Isborsk	25
jahvatatud toores	35
krohvimise, ilma kottideta	45—70
Teliskivid, I. sort, tuhat, fr. Tall.	8500
Silikat D/B/B/	—
Puumaterjalid, saetud	—
Eesti Strd I, II ja III s. frko Tal.	—
IV s.	—
propsid; 7×7	—
liiprid	—
Põletispuud, sega 20 ⁰ / ₁₀ okaski, k. sld.	—
Nahk, talla, Eesti kodumaa tooresnahast valmistud . pd. I s.	5400—5600
Nahk, talla, Ameer. tooresn. valmist. I sort	6400—7000
Nahk talla, Ameer. tooresn. valmist. II sort	4400—4800
Toores nahk väkssed ja suured	—
Tuletikud, origin. kast (500 pakki)	5400—6200

Prahid :

Lina

Tallinn — Stettin	tonn	£ 20,—
— Ghent	"	25—26,—
— Dundee	"	—
— Belfast	"	—

Takud + ⁰/₁₀

Puumaterjalid D/B/B/	Standard	
Tallinn — London	"	sh. —
— E. C. C. P. (Ingl. idarand)	"	—
— Antwerpen	"	—
— Southampton	"	—
— Manchester	"	—
— Amsterdam	"	—
— Dundie	"	sh. —

Segakaup

Tallinn — Stettin	sh. 10—35/+
[+25 ⁰ / ₁₀ talve juuremaks	
— London	"
— Stockholm,	Rk. 10/35

Või

Tallinn — Stettin	tünn sh. 1/6
-----------------------------	--------------

Kartulid

Tallinn — Stockholm	tonn —
-------------------------------	--------

		19. I.	21. I.	23. I.
1 dollar	O.	372,—	372,—	372,—
	M.	375,—	375,—	375,—
	T.	—	374,90	—
1 naelsterling	O.	1780	1777	1787
	M.	1795	1792	1802
	T.	—	—	—
100 Saksa rentmk.	O.	8.875	8.875	8875
	M.	8.975	8.975	8975
	T.	—	—	—
100 Soome mrk.	O.	936	936	936
	M.	944	945	945
	T.	—	—	—
100 Rootsi kr.	O.	10.000	10.000	10.000
	M.	10.125	10.125	10.125
	T.	—	—	—
100 Daani krooni	O.	6635	6625	6625
	M.	6735	6725	6725
	T.	—	—	—
100 Prantsuse frk.	O.	2000	2000	2010
	M.	2050	2050	2060
	T.	—	—	—
100 Holl. gulden.	O.	15.050	15.050	15.075
	M.	15.250	15.250	15.275
	T.	—	—	—
100 Latti	O.	7150	7150	7150
	M.	7250	7250	7250
	T.	—	—	—
100 Czechosl. kr.	O.	1100	1100	1100
	M.	1150	1150	1150
	T.	—	—	—
1 Eesti kroon	O.	—	—	—
	M.	—	—	—
	T.	100	100	100
100 Itaalia liiri	O.	1525	1525	1525
	M.	1575	1575	1575
	T.	—	—	—
100 Norra krooni	O.	5650	5665	5650
	M.	5750	5765	5750
	T.	—	—	—
100 Belgia franki	O.	1850	1850	1870
	M.	1910	1910	1930
	T.	—	—	—
100 Helveetsiafr.	O.	7175	7175	7175
	M.	7275	7275	7275
	T.	—	—	—
1 Tschervonets	O.	1775	1825	1825
	M.	1940	1940	1940
	T.	—	—	—
1000 Austria kr.	O.	5,15	5,15	5,15
	M.	5,40	5,40	5,40
	T.	—	—	—
1000 Ungari kr.	O.	5,05	5,05	5,50
	M.	5,30	5,30	5,30
	T.	—	—	—